

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת גלעד קריב
משה טור פז
שרון ניר

פ/25/6362

הצעת חוק בתי קברות צבאיים (תיקון – הצהרת חייל בדבר רצונו בקבורה בבית קברות צבאי),
התשפ"ו–2025

תיקון סעיף 4 .1 בחוק בתי קברות צבאיים, התש"י–1950¹, בסעיף 4 –

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא :

"(א) לעניין קביעת מקום קבורתו של חייל –

(1) חייל שנפטר יובא לקבורה בבית קברות צבאי, אשר בו בחר קרובו של הנפטר ; קרובו של הנפטר רשאי לבחור להביאו לקבורה בבית קברות שאינו צבאי, אלא אם כן הצהיר החייל בטופס צבאי על רצונו להיקבר בבית קברות צבאי ;

(2) החייל רשאי לפרט בטופס שם של אדם שיבוא במקום קרובו לעניין בחירת בית הקברות הצבאי שבו ייקבר." ;

(2) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא :

"(4) פרטי הטופס הצבאי לעניין סעיף קטן (א) ואופן הצגתו לחייל ומילוי." ;

דבר ה ס ב ר

הצעת חוק זו נועדה לתקן עיוות חמור שעלול להתרחש לאחר נפילתו של חייל בודד חסר עורף משפחתי. על פי המצב החוקי הקיים, חייל שנפטר יובא לקבורה בבית קברות צבאי אשר בו בחר קרובו, אלא אם כן בחר קרובו להביאו לקבורה בבית קברות שאינו צבאי. החוק מגדיר קרוב כאדם ששמו רשום בכרטיס

¹ ס"ח התש"י, עמ' 258.

הרישום האישי הנהוג בצבא הגנה לישראל כאדם הקרוב ביותר לנפטר. אולם, במקרים של חיילים בודדים חסרי עורף משפחתי, עלולה להיווצר סתירה בין רצון המשפחה לעניין הקבורה לבין רצונו של החייל. מתוך תפיסה כי על מדינת ישראל וצה"ל להגן על האוטונומיה והכבוד של חייליה, גם לאחר מותם, מובא התיקון לחוק בתי קברות צבאיים, התש"י-1950, שיבטיח כי רצונו של החלל הוא הקובע.

משכך, מוצע לתקן את סעיף 4(א) לחוק בתי קברות צבאיים, התש"י-1950, כך שקרובו של חלל לא יוכל להחליט לקבור אותו בבית קברות שאינו צבאי, אם החייל הצהיר על גבי טופס צבאי כי רצונו הוא להיקבר בבית עלמין צבאי. בנוסף, מציע התיקון לאפשר לחיילים לבחור באדם שיבוא במקום קרובו לעניין בחירת בית הקברות הצבאי שבו ייקבר. בכך, יתאפשר לחיילים חסרי עורף משפחתי למנות אדם קרוב מטעמם (חבר, מורה, מפקד, בן משפחה מאמצת וכו') שיהיה רשאי לקבל החלטות בנוגע למיקום הקבורה. כן מוצע להסמיך את שר הביטחון לקבוע תקנות שיסדירו את פרטי הטופס הצבאי האמור.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ה בכסלו התשפ"ו (15.12.2025)